
Onderwerp Veilig en leefbaar Henseniuskwartier

Zaaknummer		Teammanager	Renée Vercoulen
B & W datum	26 maart 2024	Afdeling/Team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Naam steller	Monique Janssen	Portefeuillehouder	Michiel Uitdehaag / Erik van Daal

Besproken met portefeuillehouder

Ja, met Michiel Uitdehaag en Erik van Daal op 11 maart 2024

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Bevoegd orgaan

B en W en burgemeester

Ter bespreking aanbieden aan Commissie Werken en Besturen en Raad

ADVIES COLLEGE B EN W

1. De raad middels bijgevoegd raadsvoorstel te adviseren om de routekaart Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier vast te stellen.
2. Ervan kennis te nemen dat de burgemeester als bevoegd bestuursorgaan de volgende voorgenomen besluiten gaat nemen, een en ander zoals uitgewerkt in bijgevoegde notitie, na de raadsbehandeling van 14 mei 2024:
 - Het besluit over een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029;
 - Het vestigingsbeleid zodanig aan te passen, zodat een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie op een locatie buiten de binnenring van Venray mogelijk wordt;
 - Vast te houden aan het maximumstelsel van twee coffeeshops in de gemeente Venray;
 - Vast te houden aan een gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, strikt persoonlijk en niet overdraagbaar;
 - Het effect van het experiment gesloten coffeeshopketen te blijven volgen en in gesprek te blijven met gemeenten in het verzorgingsgebied;
 - Het effect van legalisering cannabis in Duitsland te blijven volgen;
 - Om een hertelling van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops uit te voeren in 2028 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is;en de burgemeester desgewenst op deze onderdelen te voorzien van een inhoudelijke reactie.
3. Het voornemen uit te spreken om verkeersmaatregelen en andere flankerende maatregelen in te zetten, een en ander zoals uitgewerkt in hoofdstuk 6 van de notitie.

ADVIES BURGEMEESTER

4. Het voornemen uit te spreken om:
 - Het besluit over een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029;
 - Het vestigingsbeleid zodanig aan te passen, zodat een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie op een locatie buiten de binnenring van Venray mogelijk wordt;
 - Vast te houden aan het maximumstelsel van twee coffeeshops in de gemeente Venray;
 - Vast te houden aan een gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, strikt persoonlijk en niet overdraagbaar;
 - Het effect van het experiment gesloten coffeeshopketen te blijven volgen en in gesprek te blijven met gemeenten in het verzorgingsgebied;
 - Het effect van legalisering cannabis in Duitsland te blijven volgen;
 - Om een hertelling van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops uit te voeren in 2028 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is.

Inleiding

In het streven om te komen tot een veilig en leefbaar Henseniuskwartier is de gemeenteraad op 27 juni 2023 op advies van uw college en de burgemeester akkoord gegaan met een gefaseerde aanpak om te komen tot hernieuwd coffeeshopbeleid inclusief flankerende maatregelen.

Afgesproken is om in de periode tot januari 2024 een aantal concrete stappen te zetten om vervolgens in januari 2024 de balans op te maken. In dit kader is meegegeven dat het belangrijk is om 'een stip op de horizon te plaatsen'. De stip alsook het traject hoe daar te komen in de tijd, is uitgewerkt in een routekaart. In de notitie 'Een veilig en leefbaar Henseniuskwartier, koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray, de volgende stap...' (verder 'notitie' genoemd) zijn de diverse onderdelen van de routekaart beschreven. In hoofdstuk 7 van de notitie is een voorstel opgenomen voor het vervolg.

Beoogd resultaat

Toewerken naar een veilig en leefbaar Henseniuskwartier, waarbinnen het coffeeshopbeleid wordt geactualiseerd en overige flankerende maatregelen worden uitgevoerd en op effect worden beoordeeld.

Argumenten*1.1 De koers voor de komende jaren ligt op hoofdlijnen vast*

Het Henseniuskwartier is een majeur project, waarbij de gemeenteraad de koers op hoofdlijnen bepaalt. Door de koers inclusief 'stip op de horizon' vast te stellen, geeft de raad, naast uw college en de burgemeester, gehoor aan de oproep, zoals gedaan door inwoners en ondernemers uit het Henseniuskwartier, namelijk 'raad, college en burgemeester blijf verantwoordelijkheid nemen voor het gebied, zodat het Henseniuskwartier een leefbare en veilige omgeving is en blijft'¹.

2.1 en 4. De burgemeester is bevoegd bestuursorgaan

De burgemeester is het bevoegd bestuursorgaan voor het vaststellen van het coffeeshopbeleid inclusief onderdelen zoals bijvoorbeeld het maximumstelsel en de vestigingscriteria. Dit op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. De burgemeester betreft de gemeenteraad bij het coffeeshopbeleid door in een vroegtijdig stadium voorgenomen beleidskeuzes c.q. plannen voor te leggen. Dit gezien artikel 180 van de Gemeentewet, dat bepaalt dat de burgemeester verantwoording verschuldigd is aan de gemeenteraad over het gevoerde bestuur. Na behandeling door de gemeenteraad neemt de burgemeester een definitief besluit. Het op onderdelen gewijzigde coffeeshopbeleid wordt dan ook conform de eisen die de wet hieraan stelt, bekend gemaakt.

2.2 en 4. Onvoldoende garantie dat een gedwongen verplaatsing de oplossing gaat zijn

Buiten dat verplaatsing buiten de gemeentegrens met de informatie van nu geen reële optie is, is het de vraag of een gedwongen verplaatsing de meest voor de hand liggende oplossing gaat zijn voor de vraagstukken in het Henseniuskwartier. Er zijn veel aspecten die hierin meespelen. Zo zijn er ontwikkelingen in gang gezet, die in de komende jaren van invloed zijn op de omvang van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops. Neem de legalisering van cannabis in Duitsland (zie paragraaf 5.2).

¹ Oproep is gedaan door beide begeleidingsgroepen voor het Henseniuskwartier tijdens een sessie, die op 10 mei 2023 heeft plaatsgevonden.

Deze ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een (verdere) afname van Duitse klanten (zijnde om en nabij 1/5^e deel van de huidige klantenstroom) aan de coffeeshops in Venray, die veelal met de auto naar Venray komen. Ook het landelijke experiment gesloten coffeeshopketen (zie paragraaf 5.1) gaat een effect hebben. Daarnaast wordt ingezet op een aantal flankerende maatregelen, waarmee beoogd wordt het woon- en leefklimaat in het Henseniuskwartier verder te verbeteren (zie hoofdstuk 6). Een gedwongen verplaatsing brengt verder uiteenlopende ruimtelijke (zie paragraaf 3.1), juridische (zie paragraaf 4.2) en praktische (zie paragraaf 3.3) vraagstukken met zich mee, die tijd en geld gaan kosten. Het geheel overziend, slaat de balans - met de informatie van nu - door naar 'niet verplaatsen'. Met het oog op het managen van verwachtingen hierin, is de burgemeester voornemens om het besluit tot een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029.

2.3 en 4. Conform afspraak met de raad worden de vestigingscriteria aangepast

Om een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie (om welke reden dan ook) buiten de binnenring van Venray mogelijk te maken, is de burgemeester voornemens om de vestigingscriteria aan te passen, zoals beschreven in paragraaf 3.2 van de notitie. Bij de aanpassing is rekening gehouden met de uitkomst van het onderzoek door Breuer & IntraVal (rapport februari 2023). Daarnaast is gekeken naar het vestigingsbeleid van andere coffeeshopgemeenten in Nederland.

2.4 en 4 De actuele situatie maakt dat beleid op onderdelen gehandhaafd kan worden

De Raad van State heeft bepaald dat de burgemeester een gedoogverklaring voor bepaalde tijd mag verlenen om de openbare orde en het woon- en leefklimaat te beschermen. Deze uitspraak getoetst aan het actuele beeld rondom de Venrayse coffeeshops resulteert in de conclusie dat vastgehouden moet worden aan de gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, die strikt persoonlijk en niet overdraagbaar is. Zie paragraaf 4.1 voor een nadere onderbouwing. Kijkend naar de actuele vraag naar cannabis is de burgemeester voornemens vast te houden aan het maximum van twee gedoogde coffeeshops in Venray. Het risico dat een deel van de klantenstroom zich verplaatst naar de illegale straathandel en/of naar illegale verkooppunten in wijken is te groot in het geval het maximum teruggebracht wordt naar één. Hierin speelt de verwachting mee dat burgemeesters van regiogemeenten in de komende jaren het nulbeleid niet gaan heroverwegen. In het geval de huidige exploitatie, om welke reden dan ook, eindigt, kan de burgemeester een heroverweging maken op deze onderdelen uit het coffeeshopbeleid.

3.1 College is bevoegd bestuursorgaan

Kijkend naar de flankerende maatregelen, dan is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om hierin besluiten te nemen, uiteraard binnen de kaders die de gemeenteraad gesteld heeft. Aangezien het Henseniuskwartier een majeur project is, worden de voorgenomen beleidskeuzes c.q. maatregelen wel voorgelegd aan de raad. Voor zover nodig, volgt op onderdelen besluitvorming door uw college.

3.2 Flankerende maatregelen dragen bij aan veiligheid en leefbaarheid

Op basis van het actuele veiligheidsbeeld zijn knelpunten in beeld gebracht. Met de inzet van de maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 6, wordt gepoogd om tot verbeteringen te komen.

In samenspraak met inwoners en ondernemers uit het gebied, wordt het effect van maatregelen bezien en wordt er – zo nodig – bijgestuurd.

Kanttekeningen of risico's*1.1 We moeten aandacht vast blijven houden*

Met het in de tijd vooruit schuiven van een besluit, ontstaat het risico dat bij bewoners en ondernemers het beeld ontstaat dat de aandacht verslapt en het Henseniuskwartier 'weer vergeten wordt'. In gesprek zijn en blijven met bewoners en ondernemers van het Henseniuskwartier, transparantie over de te ondernemen stappen en stand van zaken voor wat betreft belangrijke ontwikkelingen, en het treffen van flankerende, verlichtende, maatregelen blijven dan ook van groot belang. De burgemeester respectievelijk uw college, ieder voor zover het hun verantwoordelijkheid betreft, rapporteren daarom jaarlijks in het eerste kwartaal, de stand van zaken op de diverse onderdelen van de routekaart aan de gemeenteraad alsook aan de bewoners en ondernemers in het Henseniuskwartier via de Algemene begeleidingsgroep.

Communicatie

- De insteek van de routekaart en notitie zijn inmiddels toegelicht aan het college tijdens een themasessie op 6 februari 2024, aan de leden van de gemeenteraad en commissie tijdens een besloten informatieavond op 22 februari 2024 en aan de leden van de Algemene begeleidingsgroep Henseniuskwartier op 7 maart 2024.
- Communicatie met bewoners en ondernemers in het Henseniuskwartier vindt na besluitvorming plaats via de twee begeleidingsgroepen, de nieuwsbrief en de projectpagina 'Verbeteren leefbaarheid Henseniuskwartier' op de gemeentelijke website.
- Na bespreking door het college van B en W gaat een persbericht uit.

Financiële gevolgen

In het geval de reguliere budgetten ontoereikend zijn voor het uitvoeren van de flankerende maatregelen, wordt uw college respectievelijk de gemeenteraad middels separate besluitvorming om bijpassende financiële middelen gevraagd.

Vervolgtraject besluitvorming

- Op 24 april 2024 vindt behandeling plaats in commissie Werken en Besturen.
- Op 14 mei 2024 vindt bespreking en besluitvorming plaats in de raadsvergadering.
- Na 14 mei 2024 volgt besluitvorming door de burgemeester voor de genoemde onderdelen van het coffeeshopbeleid inclusief bekendmaking van het gewijzigde beleid.
- Voor zover nodig, volgt op onderdelen van de flankerende maatregelen besluitvorming door uw college.

Evaluatie

In januari 2025 wordt de stand van dat moment opgemaakt om de uitkomst daarvan vervolgens te rapporteren aan uw college en de gemeenteraad.

Bijlagen

- Raadsvoorstel 'Veilig en leefbaar Henseniuskwartier'
- Raadsbesluit 'Veilig en leefbaar Henseniuskwartier'
- Routekaart Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier, maart 2024.
- Notitie 'Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier, koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray, de volgende stap...', maart 2024.

Naslagwerk

-

Onderwerp Veilig en leefbaar Henseniuskwartier

Zaaknummer		Steller	Monique Janssen
		Team	Maatschappelijke Ontwikkeling
Raad datum	14 mei 2024	Teammanager	Renée Vercoulen
		Portefeuillehouder	Michiel Uitdehaag / Erik van Daal

Openbaarheid

Ja, na het informeren van betrokkenen.

Ter advisering/kennisneming/bespreking

Ter bespreking

Voorstel

1. De routekaart 'Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier' vast te stellen.
2. Ervan kennis te nemen dat de burgemeester als bevoegd bestuursorgaan de volgende voorgenomen besluiten gaat nemen, een en ander zoals uitgewerkt in bijgevoegde notitie, na de raadsbehandeling van 14 mei 2024:
 - Het besluit over een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029;
 - Het vestigingsbeleid zodanig aan te passen, zodat een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie op een locatie buiten de binnenring van Venray mogelijk wordt;
 - Vast te houden aan het maximumstelsel van twee coffeeshops in de gemeente Venray;
 - Vast te houden aan een gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, strikt persoonlijk en niet overdraagbaar;
 - Het effect van het experiment gesloten coffeeshopketen te blijven volgen en in gesprek te blijven met gemeenten in het verzorgingsgebied;
 - Het effect van legalisering cannabis in Duitsland te blijven volgen;
 - Om een hertelling van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops uit te voeren in 2028 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is;en de burgemeester desgewenst op deze onderdelen te voorzien van een inhoudelijke reactie.
3. Kennis te nemen van de voorgenomen verkeersmaatregelen en overige flankerende maatregelen, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 6 van de notitie.

Inleiding

In het streven om te komen tot een veilig en leefbaar Henseniuskwartier is uw gemeenteraad op 27 juni 2023 akkoord gegaan met een gefaseerde aanpak om te komen tot hernieuwd coffeeshopbeleid inclusief flankerende maatregelen. Afsproken is om in de periode tot januari 2024 een aantal concrete stappen te zetten om vervolgens in januari 2024 de balans op te maken. In dit kader is meegegeven dat het belangrijk is om 'een stip op de horizon te plaatsen'. De stip alsook het traject hoe daar te komen in de tijd, is uitgewerkt in een routekaart. In de notitie 'Een veilig en leefbaar Henseniuskwartier, koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray, de volgende stap...' (verder 'notitie' genoemd) zijn de diverse onderdelen van de routekaart beschreven. In hoofdstuk 7 van de notitie is een voorstel opgenomen voor het vervolg.

Beoogd resultaat

Toewerken naar een veilig en leefbaar Henseniuskwartier, waarbinnen het coffeeshopbeleid wordt geactualiseerd en overige flankerende maatregelen worden uitgevoerd en op effect worden beoordeeld.

Argumenten

1.1 *De koers voor de komende jaren ligt op hoofdlijnen vast*

Het Henseniuskwartier is een majeur project, waarbij uw gemeenteraad de koers op hoofdlijnen bepaalt. Door de koers inclusief 'stip op de horizon' vast te stellen, geeft uw raad, naast het college en de burgemeester, gehoor aan de oproep, zoals gedaan door inwoners en ondernemers uit het Henseniuskwartier, namelijk 'raad, college en burgemeester blijf verantwoordelijkheid nemen voor het gebied, zodat het Henseniuskwartier een leefbare en veilige omgeving is en blijft¹'.

2.1 *De burgemeester is bevoegd bestuursorgaan*

De burgemeester is het bevoegd bestuursorgaan voor het vaststellen van het coffeeshopbeleid inclusief onderdelen zoals bijvoorbeeld het maximumstelsel en de vestigingscriteria. Dit op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. De burgemeester betreft de gemeenteraad bij het coffeeshopbeleid door in een vroegtijdig stadium voorgenomen beleidskeuzes c.q. plannen voor te leggen. Dit gezien artikel 180 van de Gemeentewet, dat bepaalt dat de burgemeester verantwoording verschuldigd is aan de gemeenteraad over het gevoerde bestuur. Na behandeling door de gemeenteraad neemt de burgemeester een definitief besluit. Het op onderdelen gewijzigde coffeeshopbeleid wordt dan ook conform de eisen die de wet hieraan stelt, bekend gemaakt.

2.2 *Onvoldoende garantie dat een gedwongen verplaatsing de oplossing gaat zijn*

Buiten dat verplaatsing buiten de gemeentegrens met de informatie van nu geen reële optie is, is het de vraag of een gedwongen verplaatsing de meest voor de hand liggende oplossing gaat zijn voor de vraagstukken in het Henseniuskwartier. Er zijn veel aspecten die hierin meespelen. Zo zijn er ontwikkelingen in gang gezet, die in de komende jaren van invloed zijn op de omvang van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops. Neem de legalisering van cannabis in Duitsland (zie paragraaf 5.2). Deze ontwikkeling zal naar verwachting leiden tot een (verdere) afname van Duitse klanten (zijnde om en nabij 1/5^e deel van de huidige klantenstroom) aan de coffeeshops in Venray, die veelal met de auto naar Venray komen.

¹ Oproep is gedaan door beide begeleidingsgroepen voor het Henseniuskwartier tijdens een sessie, die op 10 mei 2023 heeft plaatsgevonden.

Ook het landelijke experiment gesloten coffeeshopketen (zie paragraaf 5.1) gaat een effect hebben. Daarnaast wordt ingezet op een aantal flankerende maatregelen, waarmee beoogd wordt het woon- en leefklimaat in het Henseniuskwartier verder te verbeteren (zie hoofdstuk 6). Een gedwongen verplaatsing brengt verder uiteenlopende ruimtelijke (zie paragraaf 3.1), juridische (zie paragraaf 4.2) en praktische (zie paragraaf 3.3) vraagstukken met zich mee, die tijd en geld gaan kosten. Het geheel overziend, slaat de balans - met de informatie van nu - door naar 'niet verplaatsen'. Met het oog op het managen van verwachtingen hierin, is de burgemeester voornemens om het besluit tot een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029.

2.3 Conform afspraak met de raad worden de vestigingscriteria aangepast

Om een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie (om welke reden dan ook) buiten de binnenring van Venray mogelijk te maken, is de burgemeester voornemens om de vestigingscriteria aan te passen, zoals beschreven in paragraaf 3.2 van de notitie. Bij de aanpassing is rekening gehouden met de uitkomst van het onderzoek door Breuer & Intraval (rapport februari 2023). Daarnaast is gekeken naar het vestigingsbeleid van andere coffeeshopgemeenten in Nederland.

2.4 De actuele situatie maakt dat beleid op onderdelen gehandhaafd kan worden

De Raad van State heeft bepaald dat de burgemeester een gedoogverklaring voor bepaalde tijd mag verlenen om de openbare orde en het woon- en leefklimaat te beschermen. Deze uitspraak getoetst aan het actuele beeld rondom de Venrayse coffeeshops resulteert in de conclusie dat vastgehouden moet worden aan de gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, die strikt persoonlijk en niet overdraagbaar is. Zie paragraaf 4.1 voor een nadere onderbouwing. Kijkend naar de actuele vraag naar cannabis is de burgemeester voornemens vast te houden aan het maximum van twee gedoogde coffeeshops in Venray. Het risico dat een deel van de klantenstroom zich verplaatst naar de illegale straathandel en/of naar illegale verkooppunten in wijken is te groot in het geval het maximum teruggebracht wordt naar één. Hierin speelt de verwachting mee dat burgemeesters van regiogemeenten in de komende jaren het nulbeleid niet gaan heroverwegen. In het geval de huidige exploitatie, om welke reden dan ook, eindigt, kan de burgemeester een heroverweging maken op deze onderdelen van het coffeeshopbeleid.

3.1 College is bevoegd bestuursorgaan

Kijkend naar de flankerende maatregelen, dan is het college van burgemeester en wethouders bevoegd om hierin besluiten te nemen, uiteraard binnen de kaders die uw gemeenteraad gesteld heeft. Aangezien het Henseniuskwartier een majeur project is, wenst het college de voorgenomen beleidskeuzes c.q. maatregelen wel voor te leggen aan uw raad.

3.2 Flankerende maatregelen dragen bij aan veiligheid en leefbaarheid

Op basis van het actuele veiligheidsbeeld zijn knelpunten in beeld gebracht. Met de inzet van de maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 6, wordt gepoogd om tot verbeteringen te komen. In samenspraak met inwoners en ondernemers uit het gebied, wordt het effect van maatregelen bezien en wordt er – zo nodig – bijgestuurd.

Kanttekeningen en risico's

1.1 We moeten de aandacht vast blijven houden

Met het in de tijd vooruitschuiven van een besluit, ontstaat het risico dat bij bewoners en ondernemers het beeld ontstaat dat de aandacht verslapt en het Henseniuskwartier 'weer vergeten wordt'. In gesprek zijn en blijven met bewoners en ondernemers van het Henseniuskwartier, transparantie over de te ondernemen stappen en stand van zaken voor wat betreft belangrijke ontwikkelingen, en het treffen van flankerende, verlichtende, maatregelen blijven dan ook van groot belang. De burgemeester respectievelijk het college van B en W, ieder voor zover het hun verantwoordelijkheid betreft, rapporteren daarom jaarlijks in het eerste kwartaal, de stand van zaken op de diverse onderdelen van de routekaart.

Communicatie

Communicatie met bewoners en ondernemers in het Henseniuskwartier vindt plaats via de twee begeleidingsgroepen, de nieuwsbrief en de projectpagina 'Verbeteren leefbaarheid Henseniuskwartier' op de gemeentelijke website.

Financiële gevolgen

In het geval de reguliere budgetten ontoereikend zijn voor het uitvoeren van de flankerende maatregelen, wordt het college respectievelijk uw gemeenteraad middels separate besluitvorming om bijpassende financiële middelen gevraagd.

Vervolgtraject besluitvorming

- Besluitvorming door de burgemeester voor de genoemde onderdelen van het coffeeshopbeleid inclusief bekendmaking van het gewijzigde beleid.
- Voor zover nodig, volgt aanvullende besluitvorming door het college voor wat betreft de verkeersmaatregelen en overige flankerende maatregelen.

Evaluatie

In januari 2025 wordt de stand van dat moment opgemaakt om de uitkomst daarvan vervolgens te rapporteren aan uw gemeenteraad.

Bijlagen

- Routekaart Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier, maart 2024.
- Notitie 'Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier, koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray, de volgende stap...', maart 2024.

Naslagwerk

-

Onderwerp

Veilig en leefbaar Henseniuskwartier

Datum 14 mei 2024

Pagina 1 van 1

De raad van Venray,

gelezen het advies van B en W,

gelezen het advies van de commissie,

besluit:

1. De routekaart 'Veilig en Leefbaar Henseniuskwartier' vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de volgende voorgenomen besluiten van de burgemeester, een en ander zoals uitgewerkt in de notitie 'Een veilig en leefbaar Henseniuskwartier, koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray, de volgende stap...':
 - Het besluit over een al dan niet gedwongen verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029;
 - Het vestigingsbeleid zodanig aan te passen, zodat een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie op een locatie buiten de binnenring van Venray mogelijk wordt;
 - Vast te houden aan het maximumstelsel van twee coffeeshops in de gemeente Venray;
 - Vast te houden aan een gedoogverklaring voor onbepaalde tijd, strikt persoonlijk en niet overdraagbaar;
 - Het effect van het experiment gesloten coffeeshopketen te blijven volgen en in gesprek te blijven met gemeenten in het verzorgingsgebied;
 - Het effect van legalisering cannabis in Duitsland te blijven volgen;
 - Om een hertelling van de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops uit te voeren in 2028 of zoveel eerder als daartoe aanleiding is;
3. Kennis te nemen van de voorgenomen verkeersmaatregelen en overige flankerende maatregelen, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 6 van de notitie.

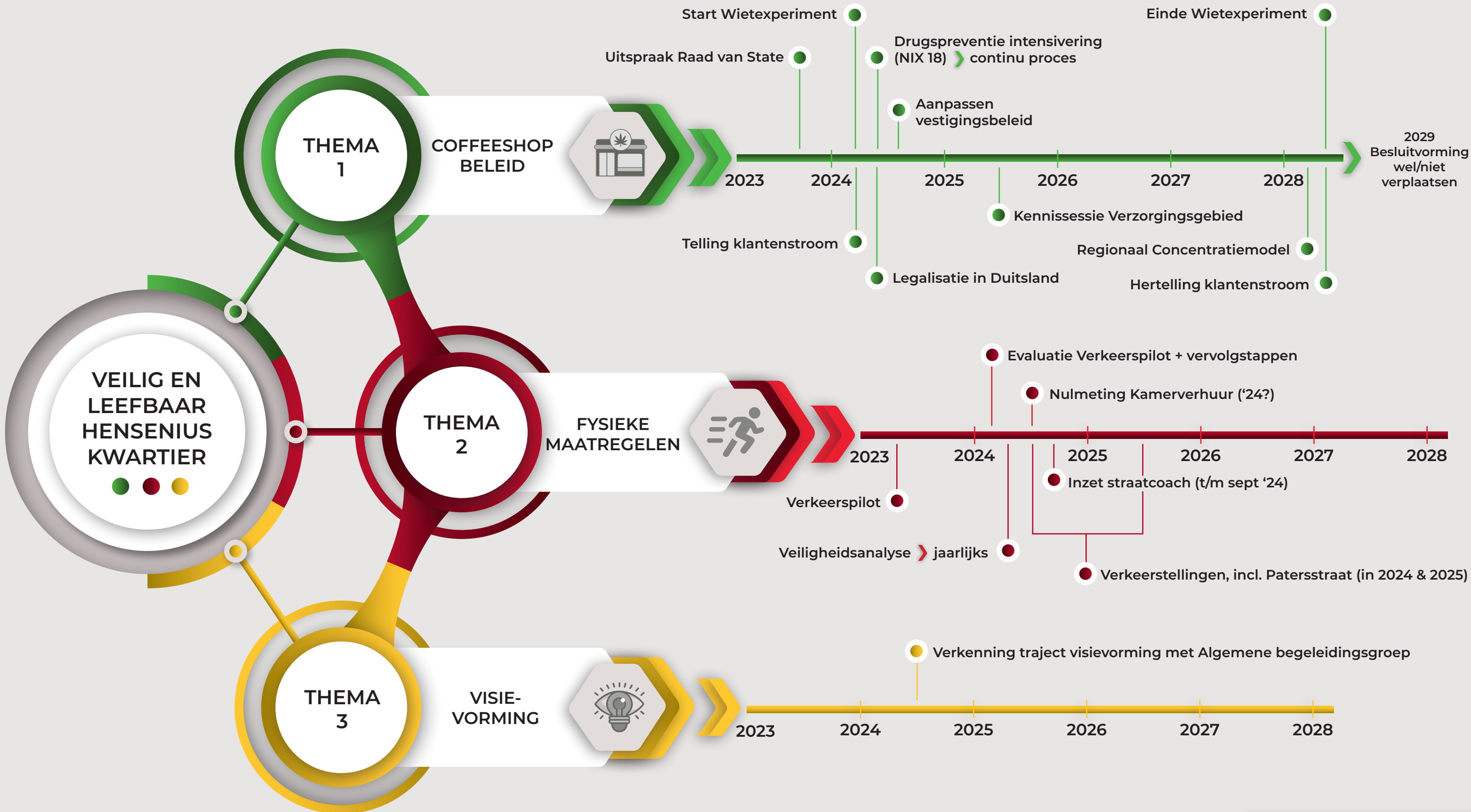
Aldus besloten in de openbare vergadering van 14 mei 2024

De voorzitter,

De griffier,

M.C. Uitdehaag

S.A. Boere

Een **VEILIG** en **LEEFBAAR**

Koersen op een hernieuwd coffeeshopbeleid voor de gemeente Venray

De volgende stap...

Gemeente Venray
Postbus 500
5800 AM Venray

Samengesteld door

Wilco van der Bas, projectleider
Ruud Verhaegh, verkeerskundige
Monique Janssen, senior beleidsmedewerker openbare orde en veiligheid
In afstemming met de leden van de Stuurgroep Henseniuskwartier

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Actueel beeld Henseniuskwartier	3
2.1	Veiligheidsbeeld	3
2.2	Klantenstroom coffeeshops	6
2.2.1	<i>Klantenstroom is in totaliteit in omvang afgenomen</i>	6
2.2.2	<i>Aantal Duitse klanten neemt af</i>	7
3	De coffeeshops ruimtelijk bekeken	7
3.1	Coffeeshops en omgevingsplan Centrum Venray	7
3.2	Aanpassing vestigingsbeleid coffeeshops	8
3.3	Praktische haken en ogen	10
4	Gedooconstructie nader bezien	10
4.1	Uitspraak Raad van State inzake schaarse vergunningen	10
4.2	Uitspraak Raad van State inzake rechtsmiddelen	13
5	Ontwikkelingen die verder van invloed zijn...	13
5.1	Landelijk experiment gesloten coffeeshopketen	13
5.2	Legalisering verkoop cannabis in Duitsland	14
5.3	Ter discussie stellen regionaal concentratiemodel	15
6	Flankerende maatregelen	17
6.1	Inzet straatcoach	17
6.2	Drugspreventie	17
6.3	Inzet op woonfraude, onrechtmatige (kamer)bewoning	18
6.4	Pilot tijdelijk verkeersluw maken Henseniuskwartier	18
6.5	Brede visie op wonen, ondernemen en samenleven	19
7	Voorstel voor vervolg	19

1 Inleiding

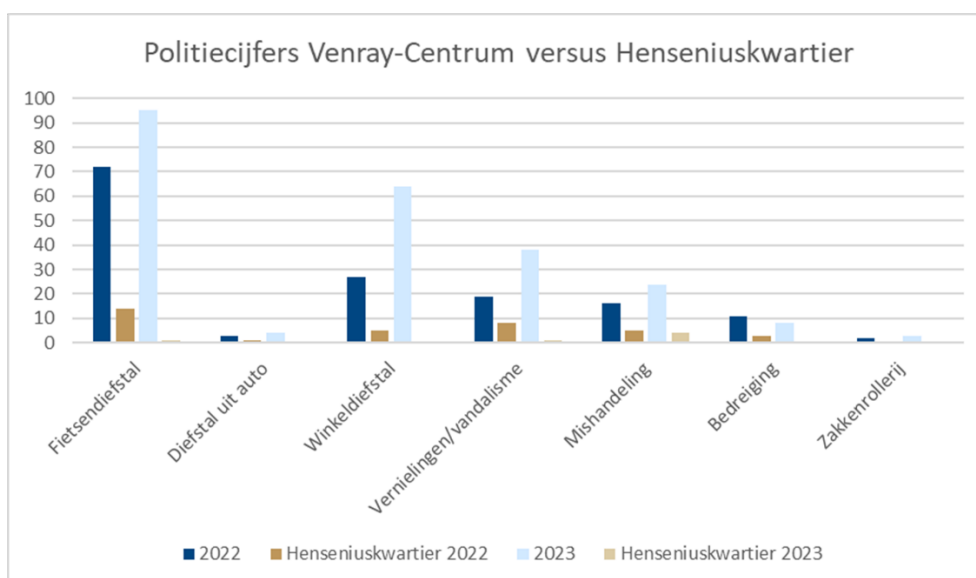
In het streven om te komen tot een veilig en leefbaar Henseniuskwartier heeft de gemeenteraad op 27 juni 2023 ingestemd met een gefaseerde aanpak om te komen tot hernieuwd coffeeshopbeleid inclusief flankerende maatregelen. Afgesproken is om in de periode tot januari 2024 een aantal concrete stappen te gaan zetten om vervolgens in januari 2024 de balans op te maken en te bepalen hoe de volgende stappen eruit zien. De stip aan de horizon is een veilige en prettige woon- en leefomgeving in het Henseniuskwartier. De weg er naartoe wordt mede bepaald door een aantal ontwikkelingen, waar de gemeente in meer dan wel mindere mate invloed op heeft. In het streven om dit complexe proces inzichtelijk te maken, hebben we een routekaart uitgewerkt. De voorliggende notitie is een onderlegger, waarin de onderdelen uit de routekaart nader uitgelegd en onderbouwd worden.

2 Actueel beeld Henseniuskwartier

Voordat we op onderdelen van de routekaart ingaan, is het goed om een actueel beeld te geven van de veiligheid en leefbaarheid in het Henseniuskwartier. Dit doen we aan de hand van informatie uit de systemen, inzichten van professionals en input van inwoners en ondernemers in de Algemene begeleidingsgroep, zoals ingebracht tijdens de bijeenkomst d.d. 7 maart 2024.

2.1 Veiligheidsbeeld

Vanuit het politiesysteem wordt een cijfermatig inzicht gegeven voor een aantal vormen van criminaliteit en overlast, die zich in 2022 en/of 2023 hebben voorgedaan in het Henseniuskwartier. Daarnaast zijn deze cijfers afgezet tegen de cijfers voor Venray-Centrum¹.

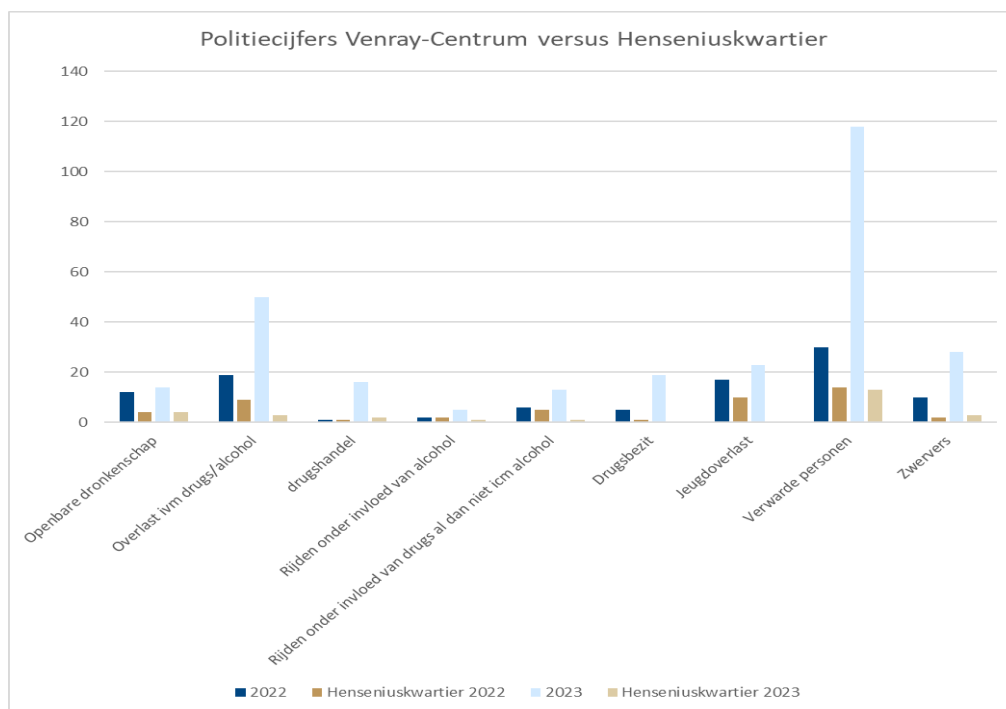
¹ Postcode 5801 en 5802

Als het om diverse vormen van criminaliteit gaat, dan liggen er in 2022 en/of 2023 registraties vast voor fietsdiefstal, diefstal uit auto, winkeldiefstal, vernielingen/vandalisme, mishandeling en bedreiging in het Henseniuskwartier. Kijkend naar absolute aantallen, dan zien we het volgende beeld voor het Henseniuskwartier:

- Het aantal fietsdiefstallen is afgenomen van 14 in 2022 naar 1 in 2023;
- Het aantal diefstallen uit auto's is afgenomen van 1 in 2022 naar 0 in 2023;
- Het aantal winkeldiefstallen is afgenomen van 5 in 2022 naar 0 in 2023;
- Het aantal vernielingen is afgenomen van 8 in 2022 naar 1 in 2023;
- Het aantal mishandelingen is afgenomen van 5 in 2022 naar 4 in 2023;
- Het aantal bedreigingen is afgenomen van 3 in 2022 naar 0 in 2023.

Buiten dat elke registratie er één teveel is, kunnen we vaststellen dat het om lage aantallen gaat, zeker als we deze aantallen afzetten tegen de cijfers voor Venray-Centrum.

Als het om vormen van overlast en middelen gerelateerde feiten gaat, laten de cijfers voor 2022 en 2023 zien dat er registraties zijn voor het Henseniuskwartier op openbare dronkenschap, overlast i.v.m. drugs en alcohol, drugshandel, rijden onder invloed van alcohol, rijden onder invloed van drugs, drugsbezit, jeugdoverlast, verwarde personen en zwervers.

Kijkend naar absolute aantallen voor het Henseniuskwartier, dan zien we het volgende:

- Het aantal registraties openbare dronkenschap is gelijk gebleven op 4 registraties;
- Het aantal registraties drugs- en drankoverlast is afgenomen van 9 in 2022 naar 3 in 2023;
- Het aantal registraties drugshandel is toegenomen van 1 in 2022 naar 2 in 2023;

- Het aantal registraties rijden onder invloed alcohol is afgenomen van 2 in 2022 naar 1 in 2023;
- Het aantal registraties rijden onder invloed drugs is afgenomen van 5 in 2022 naar 1 in 2023;
- Het aantal registraties drugsbezit is afgenomen van 1 in 2022 naar 0 in 2023;
- Het aantal registraties jeugdoverlast is afgenomen van 10 in 2022 naar 0 in 2023;
- Het aantal registraties verwarde personen is afgenomen van 14 in 2022 naar 13 in 2023;
- Het aantal registraties zwervers is toegenomen van 2 in 2022 naar 3 in 2023.

Voor de genoemde vormen van overlast en middelen gerelateerde feiten stellen we vast dat voor de meeste feiten er een afname en daarmee een positieve trend te zien is. Hierbij tekenen we aan dat – zeker als het om bepaalde vormen van overlast gaat – er niet altijd melding van gemaakt zal worden. De trend zegt in die zin meer dan het absolute cijfer.

Als het gaat om overtredingen van verkeer- en parkeerregels, dan heeft de politie voor het jaar 2023 in totaal 158 processen verbaal opgemaakt. Hiervan zijn 79 bekeuringen uitgeschreven in De Gouden Leeuw, 40 in de Langstraat (t/m Intratuin), 23 in de Patersstraat en 16 in de Henseniusstraat. Navraag bij de wijkagent over het afgelopen jaar leert dat overtreding van verkeer- en parkeerregels een issue is in dit deel van Venray, er zich geen bijzonderheden hebben voorgedaan in relatie tot de coffeeshops, een verward persoon voor onrust heeft gezorgd in het Henseniuskwartier (zowel achter de voordeur als in de openbare ruimte), een leegstaand pand een aanzuigende werking heeft gehad op zwervers en verslaafden en dat er een actie is geweest op een adres in het Henseniuskwartier van waaruit gedeald werd. Niet uit te sluiten is dat – gelet op de soort drug – de clientèle voor dit illegale verkooppunt voor overlast en gevoelens van onveiligheid hebben gezorgd.

Kijkend naar Melddesk, het systeem waarin meldingen geregistreerd worden, die gedaan worden bij de gemeente Venray, dan zijn er in de periode van 1 juni 2022 tot november 2023 in totaal 38 meldingen ingekomen. Het merendeel, namelijk 27 meldingen, heeft betrekking op verkeer- en parkeerexcessen. Hierbij is een piek aan meldingen terug te zien vanuit de Langstraat en Patersstraat in de periode dat de verkeersproef in het Henseniuskwartier gedraaid heeft. Naast meldingen over verkeer- en parkeerexcessen zijn meldingen ingekomen over blowen in de openbare ruimte (1), het verkameren van vastgoed (1), zwerver (1), vandalisme (3), geluidsoverlast (3), afval en ongedierte (1) en over de toezichthouder (1). Kijkend naar waar de meldingen vandaan komen, dan zijn de meeste meldingen gedaan door bewoners Langstraat (20), gevolgd door Henseniusstraat (8), Patersstraat (5) en Gouden Leeuwplein (5). Het merendeel van de meldingen, die in Melddesk terecht komen, wordt opgepakt door de boa's. Daarnaast nemen de boa's het Henseniuskwartier mee in hun surveillance.

Sinds juli 2023 is er elke dag gedurende vier uren een straatcoach in het Henseniuskwartier en aangrenzende straten aanwezig² (zie ook 6.1).

² flexibele inzet tussen 16.00 en 22.00 uur

Het actuele beeld van de straatcoach is dat parkeergedrag het meest prominente probleem is, waarbij dit ongewenste gedrag gezien wordt bij klanten van een beperkt aantal ondernemingen in het centrum alsook bij kamerbewoners in het Henseniuskwartier.

Toets beeld bij inwoners en ondernemers

Omdat cijfers nu eenmaal cijfers zijn en professionals niet 24/7 in het gebied aanwezig zijn, is bovenstaande beeld vanuit de systemen en professionals op 7 maart 2024 getoetst aan het beeld van de deelnemers in de Algemene begeleidingsgroep, die in het Henseniuskwartier en aanpalende straten wonen en/of werken. De aanwezige bewoners en ondernemers geven aan het geschetste beeld in het algemeen te herkennen. Wel is aangetekend dat sommige vormen van overlast, bijvoorbeeld blowen (al dan niet in geparkeerde auto's), verschillend beleefd worden en daarmee ook een verschillend effect kunnen hebben op het gevoel van veiligheid. Ook geven bewoners aan niet overal melding van te maken. Vanuit gemeente en politie is het belang van melden benadrukt om vraagstukken in beeld te brengen en te houden, zodat ook de inzet daarop afgestemd kan worden.

2.2 Klantenstroom coffeeshops

In januari 2019 heeft bureau LokaleZaken de klantenstroom naar de twee coffeeshops (indicatief) in beeld gebracht door gedurende een week fysiek aanwezig te zijn in de coffeeshops en tellingen te verrichten. Om inzicht te krijgen in het aandeel 'niet-ingezetenen'³ binnen de klantenstroom is daarnaast een flitsenquête gehouden onder klanten. Inmiddels zijn we vijf jaar verder en bestaat het vermoeden dat de coronacrisis, de tijdelijke sluiting van één coffeeshop eind 2021-begin 2022 en de actuele ontwikkelingen in Duitsland met betrekking tot de legalisatie van cannabis effect hebben (gehad) op de klantenstroom. Om een actueel beeld te krijgen, is LokaleZaken gevraagd om in januari 2024 opnieuw tellingen te verrichten. Er is bewust gekozen voor hetzelfde bureau, dezelfde werkwijze en dezelfde periode om daarmee de uitkomsten ook daadwerkelijk te kunnen vergelijken.

De telling houdt in dat elke klant, die de coffeeshop betreedt, geteld wordt als klant. Dus ook als deze persoon meeloopt met een andere persoon, maar niets koopt. De onderzoeker geeft in het rapport dan ook aan dat de uitkomst – vanwege methodologische beperkingen – als indicatie moet worden beschouwd. Ook stelt de onderzoeker dat de telweek niet representatief is voor het hele jaar. Dit gelet op het aandeel arbeidsmigranten c.q. seizoenarbeiders, die de coffeeshops bezoeken. Dit aantal kan - afhankelijk van het seizoen - fluctueren.

2.2.1 Klantenstroom is in totaliteit in omvang afgenomen

Het totaal aantal klanten, dat bij binnenkomst geteld is bij de coffeeshops Halicarnas en Switch is in 2024 met 13,9% afgenomen ten opzichte van 2019.

³ Niet-ingezetenen zijn personen, die niet in Nederland wonen of geen verblijfsadres in Nederland hebben.

Een doorrekening van de tellingen levert op dat er in absolute aantallen op jaarbasis indicatief 460.512 klanten de beide coffeeshops in Venray bezoeken. Dit betekent (indicatief) 74.048 klanten minder in 2024 ten opzichte van vijf jaar geleden.

2.2.2 *Aantal Duitse klanten neemt af*

Een belangrijke verklaring voor de (indicatieve) afname van het totaal aantal klanten is dat (indicatief) minder klanten uit Duitsland de beide coffeeshops in Venray bezoeken. Het indicatieve cijfer voor 2024 laat een afname met 16,3% van Duitse klanten zien ten opzichte van de telling in 2019. In absolute aantallen betekent dit dat er indicatief 17.291 minder Duitse klanten de Venrayse coffeeshops bezoeken in 2024 (88.920) ten opzichte van 2019 (106.211). Tijdens de bijeenkomst van de Algemene Begeleidingsgroep op 7 maart 2024 gaven aanwezige bewoners aan de indruk te hebben dat er minder voertuigen met een Duits kenteken in het gebied aanwezig zijn. Het aandeel niet-ingezetenen binnen de totale klantenstroom voor beide coffeeshops is in 2024 (19,3%) overigens om en nabij gelijk gebleven ten opzichte van 2019 (19,8%).

3 De coffeeshops ruimtelijk bekeken

3.1 Coffeeshops en omgevingsplan Centrum Venray

De twee coffeeshops liggen aan de Henseniusstraat en hebben in het Omgevingsplan Centrum Venray de bestemming 'Gemengd-Driehoek' gekregen, met een aanduiding 'specifieke vorm van horeca – coffeeshop'. Binnen de bestemming 'Gemengd-Driehoek' zijn volgens het omgevingsplan de volgende functies toegestaan: bedrijf (artikel 1.15 onder a), cultuur en ontspanning (artikel 1.37 onder a), dienstverlening (artikel 1.40 onder a), horeca (artikel 1.52 onder a), kantoor (artikel 1.58 onder a), maatschappelijke dienstverlening (artikel 1.62 onder a), wonen (artikel 1.102), beroep aan huis (artikel 1.20) en bed en breakfast (artikel 1.14).

Coffeeshops vallen volgens de begrippenlijst (artikel 1 Omgevingsplan) onder horeca, categorie E (coffeeshop). Omdat de coffeeshops al aanwezig waren ten tijde van de inwerkingtreding van het omgevingsplan Centrum Venray vallen ze onder 'bestaand gebruik' (artikel 1.22) en zijn ze daarom specifiek aangeduid. Als (één van) de coffeeshops vertrekken (vertrekt), dan kan er op desbetreffende locatie(s) aan de Henseniusstraat in theorie/ruimtelijke gezien een nieuwe coffeeshop(s) gevestigd worden. Dit gelet op de specifieke aanduiding. Gelet op bestemming 'Gemengd-Driehoek' met daaraan o.a. gekoppeld de functie 'horeca, categorie a' (aan detailhandelsfunctie verwante en overige lichte horeca) is de vestiging van zwaardere horeca-activiteiten (denk bijv. aan bar, café, café-restaurant, shoarmazaak, grillrooms, discotheek, nachtclub, café-bardancing etc.) op de locaties waar de huidige coffeeshops gevestigd zijn, uitgesloten.

Het omgevingsplan Centrum Venray bevat geen mogelijkheid om de aanduiding coffeeshop er direct af te halen. Dit zou alleen kunnen met een wijziging van het omgevingsplan, wat een uitgebreide procedure betreft. Het omgevingsplan bevat wel een uitsterfregeling. Voor de panden waarin een coffeeshop gevestigd is, betekent dit dat als deze panden langer dan drie jaar leeg staan, er geen nieuwe coffeeshop meer in gevestigd kan worden.

De vraag of het zinvol is om een voorbereidingsbesluit te nemen, waarmee er voorbestemmingsregels worden toegevoegd aan het omgevingsplan, dient onder de Omgevingswet met 'nee' beantwoord te worden. Een dergelijk voorbereidingsbesluit kan alleen genomen worden voor activiteiten die nu nog niet plaatsvinden. De Omgevingswet eerbiedigt namelijk het bestaand gebruik. Kortom: zolang er een coffeeshop gevestigd is op de bestaande locaties, kan er geen voorbereidingsbesluit genomen worden. Resteert de optie om privaatrechtelijk afspraken te maken met de eigenaren van de betreffende panden over het toekomstig gebruik.

3.2 Aanpassing vestigingsbeleid coffeeshops

Naast de ruimtelijke regels in het Omgevingsplan is er voor de Venrayse coffeeshops in 1999 vestigingsbeleid vastgesteld. De vestigingscriteria zijn uitgewerkt in de 'Nota over de voorwaarden voor het realiseren van het maximumstelsel in het kader van een coffeeshopbeleid 1999' en luiden als volgt:

- a) In het algemeen is bepaald dat de coffeeshop niet wordt toegestaan op plaatsen waar de verkoop overlast tot gevolg heeft, waarbij specifiek de woonwijken worden benoemd. Ook dient de vestiging uitgesloten te worden op plaatsen waar al veel woon- en leefklimaat belastende activiteiten plaatsvinden. Ter uitwerking van bovenstaande wordt meer specifiek benoemd dat de exploitatie van een coffeeshop geweigerd moet worden bij vestiging in:
 - woonstraten, waaronder wordt verstaan alle voet- en rijstraten, wegen, lanen, woonerven, hofjes en pleinen, die bestemd zijn voor bestemmingsverkeer en/of waaraan bebouwing is gelegen, die uitsluitend of grotendeels dient voor bewoning;
 - straten, niet zijnde woonstraten, waar sprake is van een overconcentratie van recreatie-inrichtingen of anderszins het woon- en leefklimaat belastende activiteiten.
- b) Ruimtelijk gezien wordt een coffeeshop aangemerkt als een (droge) horeca-inrichting. Dit betekent dat een coffeeshop in beginsel alleen gevestigd kan worden in een pand met een horecabestemming. Een coffeeshop moet voldoen aan de eisen van kwaliteit en uitstraling die bij een horeca-inrichting algemeen gebruikelijk zijn.
- c) Een coffeeshop mag niet binnen 250 meter van een schoolgebouw gevestigd zijn.
- d) Een coffeeshop mag niet in de directe nabijheid van een jongerencentrum gevestigd zijn.
- e) Een coffeeshop wordt gevestigd in het gebied binnen de zogenaamde binnenring.

Breuer & Intraval heeft tijdens het in 2023 uitgevoerde onderzoek in gesprekken met stakeholders onderzocht welke ruimte er is als het gaat om het wijzigen van bovengenoemde vestigingscriteria. Breuer & Intraval is hierbij tot de conclusie gekomen dat er draagvlak is om het vestigingsbeleid op het onderdeel (e) 'vestiging binnen binnenring' aan te passen, waarmee er ruimte ontstaat om de vestiging van coffeeshops op andere locaties, meer gelegen in de periferie, mogelijk te maken. Het onderzoek wijst verder uit dat er geen draagvlak is om te tornen aan de criteria (a) niet in woonwijken, (c) afstand tot schoolgebouwen en (d) afstand tot een jongeren centrum. Voor wat betreft de afstand tot schoolgebouwen wordt in het rapport aangetekend dat er enige ruimte lijkt te zijn om van de afstand van 250 meter hemelsbreed af te wijken zolang de doelstelling 'voorkomen van ongewenste blootstelling van jongeren' niet in gevaar komt.

Voornemen burgemeester voor wat betreft aanpassing vestigingsbeleid:

Om een toekomstige verplaatsing dan wel toekomstige vestiging van een coffeeshop buiten de binnenring van de kern Venray mogelijk te maken, is de burgemeester⁴ voornemens om de volgende vestigingscriteria vast te stellen, waarbij rekening gehouden is met het onderzoek zoals uitgevoerd door Breuer en Intraval en gekeken is naar vestigingscriteria die andere coffeeshopgemeenten hanteren:

1. Het vestigingsgebied voor coffeeshops omvat de gemeente Venray, waarbij de vestiging van een coffeeshop dient te worden uitgesloten:
 - In een omgeving die kan worden aangemerkt als een woonwijk in het algemeen en meer specifiek in woonstraten, waaronder wordt verstaan alle voet- en rijstraten, wegen, lanen, woonerven, hofjes en pleinen, die bestemd zijn voor bestemmingsverkeer en/of waaraan bebouwing is gelegen, die uitsluitend of grotendeels dient voor bewoning. Om te bepalen of er sprake is van een woonwijk is in eerste instantie het geldende omgevingsplan bepalend.
 - Op locaties waar veel woon- en leefklimaat belastende activiteiten plaatsvinden in het algemeen en meer specifiek straten, niet zijnde woonstraten, waar sprake is van een overconcentratie van recreatie-inrichtingen of anderszins het woon- en leefklimaat belastende activiteiten.
2. Aangezien een coffeeshop door het College van Procureurs-Generaal in Nederland wordt beschouwd als een alcoholvrije horeca-inrichting, waar softdrugs plegen te worden verkocht, kan een coffeeshop slechts worden gevestigd op een perceel waarop een horecabestemming rust of waarvoor een omgevingsvergunning is verleend voor afwijkend gebruik ten behoeve van horeca.

⁴ De burgemeester is het bevoegd bestuursorgaan voor het vaststellen van het coffeeshopbeleid inclusief onderdelen zoals bijvoorbeeld het maximumstelsel en de vestigingscriteria. Dit op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. De burgemeester betreft de gemeenteraad bij het coffeeshopbeleid door in een vroegtijdig stadium voorgenomen beleidskeuzes c.q. plannen voor te leggen. Dit gezien artikel 180 van de Gemeentewet, dat bepaalt dat de burgemeester verantwoording verschuldigd is aan de gemeenteraad over het gevoerde bestuur.

Hierbij wordt aangetekend dat een coffeeshop moet voldoen aan de eisen van kwaliteit en uitstraling die bij een horeca-inrichting algemeen gebruikelijk zijn.

3. Vestiging van een coffeeshop is niet toegestaan binnen 250 meter hemelsbreed van een school voor basisonderwijs, voortgezet onderwijs of voor middelbaar beroepsonderwijs dan wel een voorziening voor buitenschoolse opvang.
4. Vestiging van een coffeeshop is niet toegestaan binnen 250 meter hemelsbreed van een jongerencentrum of daarmee vergelijkbare voorziening voor jongeren.

Alle afstanden zijn hemelsbreed, dat wil zeggen in een rechte lijn gemeten van dichtstbijzijnde punten van desbetreffende (eventueel op te richten) gebouwen.

3.3 Praktische haken en ogen

Met de aanpassing van het vestigingsbeleid voor coffeeshops wordt een (vrijwillige) verplaatsing naar locaties buiten de binnenring van Venray mogelijk. Ook een eventuele toekomstige vestiging van een nieuwe coffeeshop kan getoetst worden aan het nieuwe vestigingsbeleid. Breuer & Intraval heeft op basis van de voorgestelde aanpassingsruimte in 2023 potentiële locaties (op het niveau van bestemmingsplannen) in beeld gebracht en hierop een impactanalyse losgelaten. Dit heeft geresulteerd in twee kansrijke locaties in de periferie, waarbij bovenal gekeken is naar bereikbaarheid en verkeersontsluiting in combinatie met een omgeving waar weinig personen zijn, die hinder kunnen ervaren. Daar tegenover staat dat lage sociale controle, voldoende beheersmaatregelen en draagvlak vanuit de omgeving belangrijke aandachtspunten zijn. Praktisch is de vraag in hoeverre er binnen deze kansrijke locaties daadwerkelijk ook geschikte kavels beschikbaar gaan komen. Daarnaast speelt mee dat er actueel voor uiteenlopende functies c.q. doelgroepen naar geschikte locaties, ook in de periferie, gezocht wordt en dat terughoudend moet worden omgegaan met een stapeling van functies in een bepaald gebied.

4 Gedoogconstructie nader bezien

4.1 Uitspraak Raad van State inzake schaarse vergunningen

De Raad van State heeft op 13 september 2023⁵ uitspraak gedaan in hoger beroep, ingediend door de burgemeester van Roermond, en geoordeeld dat een burgemeester de duur van een exploitatievergunning (en daarmee samenhangende gedoogverklaring) volgens de wet alleen mag beperken als er een dwingende reden van algemeen belang is om dat te doen.

⁵ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@139293/202102871-1-a3/>

Dit betekent dat de burgemeester een vergunning voor bepaalde tijd mag verlenen om de openbare orde en het woon- en leefklimaat te beschermen. De beperking van de duur dient verder evenredig te zijn alsook geschikt om het doel te bereiken dat ermee is gediend. De Raad van State heeft niet uitgesproken dat de burgemeester op basis van de Europese Dienstenrichtlijn daadwerkelijk verplicht is om een vergunning voor een coffeeshop voor bepaalde tijd af te geven. Ook heeft de Raad van State geen uitspraak gedaan of de vergunning aangemerkt moet worden als een schaarse vergunning. Experts sluiten niet uit dat hierover later opnieuw een procedure volgt.

Deze uitspraak betekent dat er – uitgaande van een maximumstelsel van twee gedoogde coffeeshops - twee scenario's kunnen ontstaan, afhankelijk van de mate waarin de openbare orde en het woon- en leefklimaat bedreigd worden als gevolg van de aanwezigheid van de coffeeshops, namelijk:

Gedoogverklaring voor onbepaalde tijd

Het eerste scenario is dat vastgehouden wordt aan het huidige beleid, waarbij er een gedoogverklaring voor onbepaalde tijd wordt afgegeven door de burgemeester. Deze gedoogverklaring is persoonsgebonden en niet overdraagbaar. Dit betekent dat bij einde van exploitatie door de huidige exploitanten, om welke reden dan ook, er binnen het maximumbeleid ruimte ontstaat voor een nieuwe exploitatie.

Gedoogverklaring voor bepaalde tijd

Op het moment dat de burgemeester oordeelt dat de openbare orde en het woon- en leefklimaat als gevolg van de aanwezigheid van de coffeeshops bedreigd worden, kan het andere scenario aan de orde zijn, namelijk dat de burgemeester besluit (met inachtneming van een overgangstermijn) om een gedoogverklaring voor bepaalde tijd af te geven. De afgifte van een gedoogverklaring voor bepaalde tijd betekent een ingrijpende wijziging van het coffeeshopbeleid. Potentiële exploitanten dienen namelijk aan de hand van een verdeelsysteem gelijke kansen te krijgen om aanspraak te kunnen maken op een gedoogverklaring. In de uitvoering betekent dit dat er periodiek⁶ een wisseling gaat plaatsvinden van exploitant en locatie⁷ met de daarbij behorende vraagstukken en (juridische) procedures.

Toets aan jurisprudentie

Bij de beoordeling of er sprake is van een dwingende reden van algemeen belang speelt mee welk aandeel van de overlast en onveiligheid toegerekend kan worden aan de coffeeshops, gelet ook op andere functies in het gebied waarin de coffeeshops gelegen zijn. Ook speelt mee welk gedrag van klanten toe te rekenen is aan de coffeeshops en welke inzet de coffeeshops plegen om overlast te minimaliseren. Vergelijkbare afwegingen worden ook gemaakt bij bijvoorbeeld aan horecabedrijven gerelateerde overlast.

⁶ In de kwestie Roermond heeft de Raad van State geoordeeld dat een bepaalde termijn van vijf jaar acceptabel is.

⁷ Het onderzoek van Breuer & Intraval leert dat kansrijke locaties binnen de gemeente Venray beperkt zijn.

Kijkend naar de Venrayse coffeeshops wordt er geen overlast direct vanuit de coffeeshops gemeld, waargenomen of geconstateerd. Denk hierbij aan overlast van komende, in rijen wachtende of vertrekkende klanten, voor de coffeeshops rondhangende personen of geluid- of stankoverlast vanuit de coffeeshops⁸. Het actuele veiligheidsbeeld ligt in de lijn met de bevindingen van Breuer & Intraval: overlast als gevolg van parkeer- en verkeers excessen is het meest prominente vraagstuk in het Henseniuskwartier. Het is echter niet inzichtelijk welk aandeel van deze overlast toe te rekenen is aan de coffeeshops, laat staan welk parkeer/verkeersgedrag van klanten toe te rekenen is aan coffeeshops. Politie, boa's en straatcoaches geven in dit kader aan dat parkeer- en verkeersoverlast in het Henseniuskwartier en omgeving niet uitsluitend veroorzaakt wordt door klanten van de coffeeshops, echter ook door bewoners in het gebied en klanten van andere ondernemingen, die gevestigd zijn in dit deel van Venray.

En verder...

Voor beide scenario's geldt dat de burgemeester op enige moment, rekening houdend met ontwikkelingen in het Henseniuskwartier, ook kan besluiten tot het bijstellen van het aantal uit te geven gedoogverklaringen, dus aanpassing van het maximumbeleid. Met het naar boven bijstellen van het maximumstelsel ontstaat er ruimte voor nieuwe exploitatie. Met het naar beneden bijstellen van het aantal uit te geven gedoogverklaringen, neemt het aanbod vanuit gereguleerde verkooppunten af. Voor beide scenario's zal kritisch gekeken moeten worden naar de actuele vraag naar cannabis van dat moment en daarmee naar het reële risico op verplaatsing van een gedeelte van de klantenstroom naar de illegale straathandel en/of illegale verkooppunten in wijken, waar de handel in soft- en harddrugs vervolgens samenkomen. Voor beide scenario's geldt ook dat bij wisseling van exploitatie er altijd een toets in het kader van de Wet bibob wordt uitgevoerd.

Voornemen burgemeester⁹ voor wat betreft maximumstelsel en gedoogverklaring:

Gelet op de actuele jurisprudentie inzake het schaarse vergunningen vraagstuk, het actuele beeld van vraag en aanbod naar cannabis (boven)lokaal alsook het actuele veiligheidsbeeld in het Henseniuskwartier in het algemeen en in relatie tot de coffeeshops in het bijzonder, is de burgemeester voornemens om vast te houden aan het maximumstelsel waarbinnen twee coffeeshops worden gedoogd in de gemeente Venray. Hierbij wordt voor de huidige exploitanten vastgehouden aan de gedoogverklaringen voor onbepaalde tijd, die strikt persoonlijk en niet overdraagbaar zijn. In het geval de huidige exploitatie (om welke reden dan ook) eindigt, kan een heroverweging plaatsvinden op deze onderdelen uit het coffeeshopbeleid.

⁸ Als dit aan de orde zou zijn, zou handhaving op het O(verlast)criterium aan de orde zijn.

⁹ De burgemeester is het bevoegd bestuursorgaan voor het vaststellen van het coffeeshopbeleid inclusief onderdelen zoals bijvoorbeeld het maximumstelsel en de vestigingscriteria. Dit op grond van artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht. De burgemeester betreft de gemeenteraad bij het coffeeshopbeleid door in een vroegtijdig stadium voorgenomen beleidskeuzes c.q. plannen voor te leggen. Dit gezien artikel 180 van de Gemeentewet, dat bepaalt dat de burgemeester verantwoording verschuldigd is aan de gemeenteraad over het gevoerde bestuur.

4.2 Uitspraak Raad van State inzake rechtsmiddelen

De Raad van State heeft op 13 september 2023 in hoger beroep¹⁰, aangespannen door een coffeeshopexploitant in de gemeente Apeldoorn, bepaald dat tegen een gedoogverklaring voor de verkoop van softdrugs in het vervolg bezwaar kan worden gemaakt bij de burgemeester en beroep kan worden ingesteld bij de bestuursrechter. Dit geldt zowel voor de begunstigde als voor derden. Juridisch gezien wordt een gedoogverklaring voor een coffeeshop vanaf heden, in tegenstelling tot eerdere uitspraken, gelijk gesteld aan een beschikking in de zin van de Algemene wet bestuursrecht. Dit betekent dat coffeeshopexploitanten bezwaar en beroep kunnen instellen tegen het weigeren of afgeven van een (tijdelijke) gedoogverklaring. Derde belanghebbenden kunnen in het vervolg gebruik maken van deze rechtsmiddelen om de vestiging van een coffeeshop op een bepaalde locatie tegen te gaan.

Het landelijke gedoogbeleid is voor de Raad van State aanleiding geweest om nu in te grijpen. Hierin speelt mee het gegeven dat de overheid enerzijds vasthoudt aan dat het exploiteren van een coffeeshop illegaal is, maar anderzijds door regulering de verkoop van softdrugs mogelijk maakt. De Raad van State stelt in de uitspraak dat het gedoogbeleid en daarmee de gedoogverklaringen voor coffeeshops zich in unieke positie bevinden ten opzichte van overige gedoogbeschikkingen. Die unieke positie volgt uit het feit dat coffeeshopexploitanten voor hun bedrijfsvoering volledig afhankelijk zijn van de gedoogbeschikking, als ware dat er een vergunningplicht bestaat, en uit het gegeven dat handhaving, zowel in strafrechtelijke als bestuursrechtelijke zin, zeer verstrekkende gevolgen heeft.

5 Ontwikkelingen die verder van invloed zijn...

5.1 Landelijk experiment gesloten coffeeshopketen

In 2017 is in het regeerakkoord van kabinet Rutte III wet- en regelgeving aangekondigd, waarmee een experiment met het gedoogd telen van cannabis voor recreatief gebruik mogelijk wordt. Binnen het experiment wordt de vraag beantwoord of het mogelijk is om coffeeshops gereguleerd te voorzien van op kwaliteit gecontroleerde cannabis in een volledig gecontroleerde (gesloten) coffeeshopketen en wat de effecten daarvan zijn voor de openbare orde, criminaliteit en volksgezondheid. Binnen het experiment mogen coffeeshops in de tien deelnemende gemeenten gereguleerde en op kwaliteit gecontroleerde cannabis verkopen. Deze cannabis wordt geteeld door tien telers, die hiervoor geselecteerd en vergund zijn door het Ministerie. Na een lange voorbereidingsfase is op 15 december 2023 de aanloopfase van het experiment gestart binnen de gemeenten Tilburg en Breda. Een op 5 maart 2024 ingediende motie van de PVV om het experiment te 'bevriezen' totdat er een nieuw kabinet is, heeft het niet gehaald. De Ministerraad heeft vervolgens op 15 maart 2024 besloten dat de overige acht gemeenten vanaf 17 juni 2024 volgen, waarmee de overgangsfase van het experiment start.

¹⁰ <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@139284/202108044-1-a3/>

Binnen de overgangsfase mogen de coffeeshops binnen de experimenteergemeenten naast de gereguleerde cannabis ook de gedoogde cannabis verkopen. Drie maanden¹¹ na de overgangsfase start de experimenteerfase van vier jaar, waarbinnen de coffeeshops binnen de experimenteergemeenten alleen gereguleerde cannabis mogen verkopen.

Zoals ook in de notitie 'Een eerste verkenning, een onderzoek en hoe nu verder?' (mei 2023) beschreven, gaan kwaliteit, prijs en variatie bepalen waar de klant zijn cannabis gaat kopen. Ook is niet uit te sluiten dat klanten in het vervolg gereguleerde en daarmee gecontroleerde cannabis bewust verkiezen boven de gedoogde cannabis. De start van het experiment gaat hoe dan ook tot wijzigingen in klantenstromen leiden. Het effect van deelname door de Limburgse experimenteergemeenten Heerlen en Maastricht op de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops zal waarschijnlijk – gelet op de afstand – nihil zijn. In noordelijke richting gaan echter ook de gemeenten Nijmegen en Arnhem deelnemen aan het experiment. Vanuit die gemeenten gezien is - rijdend in zuidelijke richting - de gemeente Venray vervolgens de eerstvolgende coffeeshopgemeente. Hier speelt nog mee dat experimenteergemeenten met grensligging moeten gaan handhaven op het ingezetenen criterium, waarmee o.a. Duitse klanten geweerd moeten gaan worden in de coffeeshops in Nijmegen en Arnhem. Het vermoeden is dat de actuele ontwikkelingen in Duitsland (zie 5.2) hierin compenserend gaan werken. De praktijk gaat de komende jaren uitwijzen of dat ook daadwerkelijk zo is.

Een ander effect van het experiment is dat er sinds de afspraak in het Regeerakkoord in 2017 er een stabiliserende trend te zien is van het aantal coffeeshopgemeenten in Nederland¹². Met andere woorden sinds 2017 heeft geen enkele burgemeester van een Nederlandse gemeente met een nulbeleid besloten om dit nulbeleid te heroverwegen om vervolgens een coffeeshop te gaan gedogen. Dit effect zien we terug in het kader van de afspraak om het regionaal concentratiemodel ter discussie te stellen (zie 5.3).

5.2 Legalisering verkoop cannabis in Duitsland

In augustus 2023 heeft het Duitse kabinet een wetsvoorstel aangenomen, waarmee stappen worden gezet om te komen tot legalisering van cannabis in Duitsland. De Bondsdag heeft vervolgens op 23 februari 2024 ingestemd met het wetsvoorstel. Dit betekent dat vanaf april 2024 meerderjarigen maximaal 25 gram cannabis in bezit mogen hebben in het openbaar. Daarnaast mogen meerderjarigen drie wietplanten thuis hebben naast een maximum van 50 gram zelfgekweekte cannabis. Ook kunnen gebruikers lid worden van een vereniging (lees: een niet commerciële cannabis-club), die cannabis teelt en de opbrengst onder leden verdeelt. Hierbij geldt een maximum voor elk lid in de leeftijd van 21 jaar of ouder van 50 gram per maand.

¹¹ Overgangsfase is op 15 maart jl. verlengd van 6 weken naar drie maanden, zodat er voldoende en een gevarieerd aanbod is van de verschillende telers.

¹² Landelijke monitor Coffeeshops in Nederland 2022

Voor leden tussen de 18 en 21 jaar geldt een maximum van 30 gram cannabis (met een maximaal THC-gehalte van 10%¹³) per maand. Voor deze verenigingen gelden strenge regels, zeker ook op het gebied van preventie en signaleren van problematisch gebruik. Na 18 maanden volgt een evaluatie op dit onderdeel. Met de wet is ook het mediceel gebruik van cannabis (met een laag THC gehalte) door patiënten incl. de verstrekking daarvan via apotheken geregeld.

Met de nieuwe wetgeving wordt verkoop van cannabis in Duitsland niet gelegaliseerd. Het voorstel om verkoop via vergunningplichtige (gelegaliseerde) en streng gecontroleerde winkels op commerciële basis toe te staan, heeft het juridisch niet gehaald. Nader onderzoek heeft namelijk uitgewezen dat dit onderdeel in strijd was met EU-wetgeving, die stelt dat elk EU-lidstaat het aanbieden en verkopen van drugs strafbaar moet stellen. In plaats van voor iedereen toegankelijke cannabisshops is nu in de wet vastgelegd om een aantal tijdelijke wetenschappelijk begeleidde projecten te plannen, waarbinnen cannabis te verkrijgen zal zijn.

Dat de legalisering van cannabis in Duitsland effect gaat hebben op de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops staat buiten kijf. Maar welk effect precies, dat is op dit moment nog lastig in te schatten. Voorstelbaar is dat het aandeel Duitse klanten naar de Venrayse coffeeshops (verder) afneemt. In hoeverre dit daadwerkelijk gebeurt, is afhankelijk van onder meer variatie en kwaliteit van de cannabis in Duitsland. Nu de cannabis niet verkocht gaat worden vanuit cannabiswinkels, ligt het minder voor de hand dat andere dan Duitse klanten naar Duitsland gaan voor het verkrijgen van cannabis, tenzij de mogelijkheid bestaat dat ook personen met een andere dan de Duitse nationaliteit lid mogen worden van de niet-commerciële cannabisclubs in Duitsland.

5.3 Ter discussie stellen regionaal concentratiemodel

Het rapport van Breuer & IntraVal d.d. februari 2023 laat zien dat het verzorgingsgebied van de Venrayse coffeeshops groter is dan de Limburgse gemeenten, waarmee in 1999 afspraken zijn gemaakt over het hanteren van een regionaal concentratiemodel. Want ook inwoners van een aantal Brabantse gemeenten komen naar Venray om de coffeeshops te bezoeken. Dit is dan ook reden geweest om zowel bestuurlijk als ambtelijk het gesprek aan te gaan met zowel de Limburgse als Brabantse gemeenten. In het ambtelijke overleg is een toelichting verzorgd op de huidige situatie, de afspraken uit het verleden, op het onderzoeksrapport van Breuer & IntraVal en op een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op het coffeeshopbeleid. Dit overleg is informerend van aard geweest. In het bestuurlijke overleg zijn daarnaast zorgen gedeeld over de aard en omvang van drugshandel in onze regio en het daaraan gerelateerde druggebruik. In deze context is ook gesproken over de functie die een coffeeshop heeft, namelijk het scheiden van de markt voor soft- en harddrugs. Dit in het belang van de veiligheid en volksgezondheid.

¹³ Het gemiddelde THC-gehalte van in Nederlandse coffeeshops verkochte wiet ligt tussen 15 en 18%

Verder is stilgestaan bij het belang van drugspreventie inclusief de wens om een gezamenlijke norm uit te dragen om tot denormalisering van druggebruik¹⁴ te komen.

Buiten dat de Brabantse gemeenten gebonden zijn aan regionale afspraken met de Brabantse coffeeshopgemeenten Helmond en Eindhoven, is bestuurlijk geconstateerd dat de tijd niet rijp is om afspraken open te breken. Hierin spelen lokale politiek-bestuurlijke argumenten een rol, maar zeker ook het gegeven dat het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen gestart is. In zijn algemeenheid leeft er politiek-bestuurlijk een wens om de uitkomst van het experiment af te wachten. Op zich begrijpelijk. Want als het experiment slaagt en er een gesloten, gereguleerde coffeeshopketen ontstaat, is een heroverweging van het nulbeleid ook beter uit te leggen.

Overigens is ook landelijk te zien dat er politiek-bestuurlijk op dit gebied vanaf het Regeerakkoord van 2017 geen andere keuzes worden gemaakt. Zo laat de landelijk monitor 'Coffeeshops in Nederland 2022'¹⁵ zien dat er sinds 2017 een stabiliserende trend is voor wat betreft het aantal coffeeshopgemeenten in Nederland. De gemeenten houden sindsdien vast aan het bestaande beleid, waarbij 102 gemeenten een gedoogbeleid voeren, 235 gemeenten een nulbeleid hanteren en 7 gemeenten geen beleid voeren. Overigens hebben 14 van de 102 coffeeshopgemeenten afspraken in de regio gemaakt. Deze afspraken hebben vooral betrekking op het maximum aantal coffeeshops in de regio en het al dan niet actief handhaven van het ingezetenen criterium. Verder zijn 55 van de 102 coffeeshopgemeenten van plan om in de nabije toekomst het beleid aan te passen. Dit houdt verband met deelname aan het experiment gesloten coffeeshopketen, de discussie of het vraagstuk van schaarse vergunningen van toepassing is of het betreft een voorgenomen algehele actualisatie van het beleid. Het per 1 juli 2022 ingevoerde verbod van het roken van tabak in rookruimtes in horecagelegenheden (waartoe ook coffeeshops gerekend worden), heeft landelijk niet tot beleidswijzigingen geleid, maar is wel van invloed geweest op het functioneren van coffeeshops. De landelijke monitor laat zien dat de coffeeshop vaker verworpen is tot een afhaallocatie, zo ook in Venray.

In het bestuurlijk overleg is afgesproken om de mogelijkheden te bezien in de samenwerking op het gebied van drugspreventie. Hiertoe onderzoekt de gemeente Venray actueel de mogelijkheid om aan te haken bij het Brabantse initiatief 'SKIP die Trip'. Daarnaast is afgesproken dat Venray het initiatief neemt voor de organisatie van een kennissessie met burgemeesters.

Deze sessie zal in het teken staan van het drugsbeleid in brede zin met het accent op toekomstig coffeeshopbeleid. Gelet op de huidige stand van zaken van het experiment, is het voorstel om deze kennissessie in de eerste helft van 2025 te organiseren om daarbij ook een aantal experimenteergemeenten te betrekken, die hun ervaringen delen met het gedogen van coffeeshops binnen een gesloten keten.

¹⁴ In de lijn van Brabantse project SKIP, zie [https://www.skipdietriep.nl/](https://www.skipdiatrip.nl/)

¹⁵ Rapport in opdracht van het Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en het Ministerie van Justitie en Veiligheid met de titel 'Coffeeshops in Nederland 2022', 'Aantallen coffeeshops en gemeentelijk beleid 1999-2022', gepubliceerd in juni 2023 door Breuer & IntraVal.

6 Flankerende maatregelen

6.1 Inzet straatcoach

De straatcoach wordt sinds juli 2023 ingezet op leefbaarheidsvraagstukken in het Henseniuskwartier zelf, de directe omgeving (o.a. Gouden Leeuwplein, Patersstraat) inclusief een gedeelte van de wijk West-Zuid (Pastoor Wijnhovenpark, Sint Antoniusstraat, Mgr. Verrietstraat, Kruisstraat). Binnen dit gebied is de straatcoach het aanspreekpunt voor bewoners, ondernemers en bezoekers, informeert hen over regels en gebruiken in de openbare ruimte, wijst hen op foutief en ongewenst parkeergedrag en spreekt hen aan op overig ongewenst en hinderlijk gedrag. De straatcoach is ook aanspreekpunt voor bewoners en ondernemers, die overlast ondervinden als gevolg van hinderlijke gedragingen door derden in de openbare ruimte. Daarnaast vervult de straatcoach, aanvullend op de afvalcoach, ook een rol door bewoners c.q. afvaldumpers aan te spreken als er geconstateerd wordt dat het afval niet op de juiste wijze c.q. tijden wordt aangeboden. Het college van burgemeester en wethouders heeft op 3 oktober 2023 besloten de inzet van de straatcoach te continueren tot 1 oktober 2024. De tussenliggende periode wordt gebruikt om te bezien hoe toezicht en handhaving in het Henseniuskwartier en aangrenzende gebied structureel te verbeteren.

6.2 Drugspreventie

Vanuit de gedachte dat daar waar er een vraag naar drugs is, er altijd een aanbod zal blijven, is in juni 2023 de afspraak gemaakt om de inzet op drugspreventie te intensiveren. In dit kader is een aantal stappen gezet, namelijk:

- Voor de jaren 2024 en 2025 zijn er met Team Preventie van Vincent van Gogh aanvullende afspraken gemaakt voor inzet op de thema's Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO), NIX18, Skip die Trip, Samen sterk in de Wijk, en mentale gezondheid jeugd in relatie tot middelengebruik.
- Het NIX18 overleg, waarbinnen interventies worden opgezet gericht op het voorkomen/terugdringen/uitstellen van het gebruik van alcohol en drugs, is nieuw leven in geblazen. Binnen het NIX18 overleg wordt samengewerkt met Team Preventie, Synthese (jongerenwerk), GGD en de politie alsook de samenwerking opgezocht met onder meer de horeca, jongerencentra en het onderwijs. Ook wordt toegewerkt naar een handavings- en preventieplan.
- Als het om de boodschap van denormaliseren gaat (ofwel: het gebruik van drugs is niet normaal), zijn we in gesprek met de projectleider van Skip die Trip, een project dat in alle Brabantse gemeenten draait. Een aantal interventies is inmiddels beschikbaar en gepoogd wordt deze nog voor het aankomende seizoen van evenementen/festivals (Skip die Dip) in te zetten.

6.3 Inzet op woonfraude, onrechtmatige (kamer)bewoning

In het Henseniuskwartier zien we een toenemend aantal panden, waarin kamerverhuur plaatsvindt. Binnen het omgevingsplan Centrum Venray zijn voor kamerverhuur in het Henseniuskwartier afwijkende normen vastgelegd. Daarnaast is de Wet goed verhuurderschap per 1 juli 2023 van kracht geworden. In de wetenschap dat kamerverhuur fenomenen als woonfraude, woonoverlast, onrechtmatige bewoning en uitbuiting met zich mee kan brengen, gaan we in beeld brengen of dit ook speelt binnen het Henseniuskwartier.

6.4 Pilot tijdelijk verkeersluw maken Henseniuskwartier

In samenwerking met de begeleidingsgroep Verkeer & Parkeren is een proef voorbereid en uitgevoerd om het Henseniuskwartier verkeersluwer te maken. Van 3 april t/m 28 mei 2023 was het Henseniuskwartier dagelijks van 17 tot 19 uur (vrijdags en zaterdags tot 20 uur) afgesloten voor alle gemotoriseerd verkeer. Uitsluitend bewoners en ondernemers uit deze buurt hadden middels een tijdelijke ontheffing toegang tot het gebied.

De begeleidingsgroep heeft samen met de gemeente geconcludeerd dat een permanente afsluiting voor gemotoriseerd verkeer op dit moment niet wenselijk en mogelijk is. Dit op basis van de evaluatie (schouwen/ waarnemingen/tellingen/enquêtes) van de pilot en de huidige samenstelling van uiteenlopende functies en daarmee belangen in het gebied. Het verplaatsen van de ervaren overlast naar omliggende straten ('waterbedeffect'), het huidige belang van het autogebruik in het Henseniuskwartier en het technisch en verkeerskundig onvoldoende verantwoord kunnen inpassen van een permanente maatregel zijn hiervoor de belangrijkste redenen. De begeleidingsgroep geeft aan dat het zeer wenselijk is om een visie voor het Henseniuskwartier op te gaan stellen (zie 6.5). Op basis van deze visie wordt inzichtelijk welke verkeerskundige maatregelen in de toekomst voor het Henseniuskwartier passend en haalbaar zijn.

Voor de kortere termijn zijn wel maatregelen op het gebied van parkeren kansrijk. Samen met de begeleidingsgroep Verkeer & Parkeren is ook dit onderwerp uitgewerkt. Voorjaar 2024 wordt het voorstel voor aanpassingen in het parkeerregime voorbereid. Het beoogde doel van dit voorstel is: meer gebruik van de zichtbare en daarmee eenvoudig vindbare parkeervakken aan de rand van het Henseniuskwartier, waardoor er minder gemotoriseerd verkeer dat een parkeerplaats zoekt het Henseniuskwartier (en de Patersstraat) inrijdt. De structurele inzet van (extra) handhaving/toezicht is in dit voorstel randvoorwaardelijk voor de begeleidingsgroep en heeft sowieso een bredere meerwaarde voor het gebied. Ook wordt bekeken waar overlast van foutparkeerders fysiek kan worden tegengegaan.

6.5 Brede visie op wonen, ondernemen en samenleven

Naar aanleiding van bovenstaande pilot heeft de begeleidingsgroep Verkeer & Parkeren vastgesteld dat het van belang is dat er een integrale visie wordt ontwikkeld voor het Henseniuskwartier. Deze visie dient de basis te vormen voor toekomstige besluiten op het gebied van onder andere verkeer, veiligheid, leefbaarheid, huisvesting/woningbouwinitiatieven en vestigingsbeleid voor ondernemingen. Kortom, waar willen we op de middellange en langere termijn naartoe met het Henseniuskwartier en de bijzondere mix aan functies in dit kleine, maar sterk verstedelijkte woongebied?

Ook dit onderdeel is in de bijeenkomst van 7 maart 2024 met de Algemene begeleidingsgroep besproken. Het voorstel is om in samenspraak met deze begeleidingsgroep een verkenning te doen hoe dit traject eruit zou moeten zien. Eén van de denkrichtingen is het samen opstellen van een actiegerichte leefbaarheidsagenda.

7 Voorstel voor vervolg

Alle onderdelen van de routekaart overziend, is het voorstel om:

- De uitgewerkte routekaart vast te stellen (*besluit gemeenteraad*);
- Het besluit tot een al dan niet (gedwongen) verplaatsing van één of beide coffeeshops uit te stellen tot 2029, waarbij voorgesteld wordt wel tot aanpassing van het vestigingsbeleid voor coffeeshops te komen, zodat een vrijwillige verplaatsing of nieuwe exploitatie op een andere locatie buiten de binnenring van Venray mogelijk wordt (*voorgenomen besluit burgemeester, definitief besluit na behandeling door raad*);
- Vast te houden aan het maximumstelsel waarbinnen twee coffeeshops worden gedoogd in de gemeente Venray, waarbij voor de huidige exploitanten vastgehouden wordt aan gedoogverklaringen voor onbepaalde tijd, die strikt persoonlijk en niet overdraagbaar zijn. In het geval de huidige exploitatie (om welke reden dan ook) eindigt, kan een heroverweging plaatsvinden op deze onderdelen uit het coffeeshopbeleid (*voorgenomen besluit burgemeester, definitief besluit na behandeling door raad*);
- Het effect van het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen te blijven monitoren en te gebruiken om in gesprek te blijven met gemeenten in het verzorgingsgebied (*voorgenomen besluit burgemeester, definitief besluit na behandeling door raad*);
- Het effect van de legalisering van cannabis in Duitsland op de klantenstroom naar de Venrayse coffeeshops te monitoren, om in 2028 een hertelling uit te voeren (of zoveel eerder als daartoe aanleiding is) (*voorgenomen besluit burgemeester, definitief besluit na behandeling door raad*);
- De in samenspraak met de begeleidingsgroep Verkeer & Parkeren uitgewerkte maatregelen vast te stellen en uit te voeren in 2024; daarbij het effect monitoren en daar waar nodig bijsturen (*door college van B en W gemandateerd verkeersbesluit, ter kennisgeving raad*);
- Overige flankerende maatregelen uit te voeren en te monitoren op effect (*besluit college B en W, ter kennisgeving raad*);

- Te verkennen hoe het traject om te komen tot een visie voor het Henseniuskwartier eruit moet zien (*besluit college van B en W, ter kennisgeving raad*);
- Met ingang van het eerste kwartaal van 2025 jaarlijks de stand van dat moment opmaken en rapporteren naar college en raad alsook naar de Algemene begeleidingsgroep Henseniuskwartier.